

Dövlət müstəqilliyimiz daimidir, əbədidir, dönməzdir!

25

Qədim zamanlardan torpağın təkindən kустar üsullarla neft çıxarmış Azərbaycan həmişə karbohidrogenlərin hasilatı, emalı və nəqli sahələrində çoxsaylı yeniliklər mərkəzi, Bakı neftçiləri cəsarətli innovasiyaların müəllifi olmuş, burada tarix boyu ən müxtəlif yeniliklər istehsalata tətbiq edilmişdir. Neftin sənaye üsulu ilə hasil olunmasının, tankerlərlə, dəmir yolu, boru kəmərləri ilə daşınmasının, emalının, sahildə, açıq dənizdə, Xəzərin dərinsulu hissələrində yataqların kəşf və istismar edilmişinin əsası məhz Azərbaycanda qoyulmuşdur. Buna baxmayaraq, Azərbaycan XX əsrin sonlarına, yeni öz müstəqilliyini bərpa edəndə heç zaman öz təbii sərvətlərinin sahibi olmamış, neftin və qazın gətirdiyi mənfəətdən tam şəkildə faydalana bilməmişdir.

Dünya neft sənayesi tarixində sayısız-hesabsız yeniliklər yazmış Azərbaycanın adı beynəlxalq ictimai dairələrdə yalnız 1994-cü ildən - nüfuzlu xarici neft şirkətləri ilə "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından sonra geniş əks-səda doğurmuşdur. Azərbaycanın müasir inkişaf dövrü də elə o vaxt, ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən işlənilən hazırlanmış yeni neft strategiyasının uğurları ilə başlamışdır.

Azərbaycan artıq iqtisadi qüdrətinə görə bütün dünyada Cənubi Qafqaz regionunun şarxısız lideri kimi qəbul olunur, tanınır və təqdir edilir. Bütün bunlar ümummilli lider Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasətinin, Prezident İlham Əliyevin müdrik rəhbərliyinin real bəhrəsidir. Prezidentin dediyi kimi: "Bizim bugünkü inkişafımız, bugünkü nailiyyətlərimiz, Azərbaycanın həqiqətən müstəqil ölkə kimi dünya birliyinə qədəm qoyması böyük dərəcədə "Əsrin kontraktı"nın imzalanması ilə bağlıdır. Bu, çox cəsarətli və müdrik addım idi. Əgər 1994-cü ildə Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə "Əsrin kontraktı" imzalanmasaydı, bu gün təsəvvür etmək mümkün deyil ki, Azərbaycan hansı vəziyyətdə ola bilərdi. Ölkəmizdə görülən quruculuq-abadlıq işlərinin, dayanıqlı iqtisadiyyatımızın, böyük vəliyat etihadlarımızın əsas mənbəyi "Əsrin kontraktı"dır".

Ən yeni tariximizə dönüş nöqtəsi kimi əbədi həkk olunmuş 1994-cü il sentyabrın 20-dən bizi 22 ildən artıq bir zaman məsafəsi ayırır. Amma hadisələrin gedişi göstərir ki, vaxt keçdikcə "Əsrin müqaviləsi"nin tarixi əhəmiyyəti azalmır, əksinə, daha da artır. Dünya ictimaiyyəti bu dövrdə Azərbaycanın enerji strategiyası çərçivəsində qazanılan önəmli uğurlara şahid olmuşdur.

"Əsrin müqaviləsi" çərçivəsində nəhəng karbohidrogen ehtiyatlarına malik "Azəri", "Çıraq" yataqlarının və "Günəşli" yatağının dərinsulu hissəsinin işlənilməsi bu gün də Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda həyata keçirilən ən böyük neft layihəsidir. Layihə üzrə indiyə qədər Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün müstəsna əhəmiyyətə malik böyük uğurlar qazanılmış, ilk neftin çıxarıldığı vaxtdan ölkədə hasilat böyük həcmdə artaraq 1997-ci ildə 9 milyon tondan 2010-cu ildə 50,4 milyon tona çatdırılmış, son illərdə 42-43 milyon ton səviyyəsində sabitləşmişdir.

"Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) yataqlar bloku üzrə Hasilatı Pay Bölgüsü Sazişinin sonunadək yataqlardan 5 milyard bərdən çox neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmayə qoyuluşları və neftvermə əmsalının artırılması ilə əlavə 4 milyard bərdən neftin hasil edilməsi imkanı mövcuddur. Artıq 17 ildir ki, AÇG layihəsi mənfəətlə işləyir, layihə iştirakçıları mənfəət neftindən gəlir əldə edirlər. Azərbaycanın payına düşən mənfəət neftinin həcmi illə artır.

Yeni neft strategiyası çərçivəsində xarici tərəfdaşlarla birlikdə genişmiqyaslı işlər görülmüşdür. Xəzərin Azərbaycan sektorunda, demək olar ki, bütünlüklə ikitərəfli və üçtərəfli daşıyıcı seysmik kəşfiyyat işləri aparılmış, nəticələr ümumiləşdirilmiş və modelləşdirilmişdir. Dənizdə və quruda 30-dan artıq sahədə axtarış-kəşfiyyat qazması həyata keçirilmişdir. Ən əsası isə Azərbaycanın milli

neft-qaz mütəxəssisləri zəngin təcrübə toplamış, SOCAR ən müasir standartlara cavab verən, beynəlxalq bazarlarda rəqabət qabiliyyətinə malik çəvik və modern bir şirkətə çevrilmişdir. Xarici tərəfdaşlarla birgə fəaliyyət prosesində qazanılmış texnoloji üstünlüklər həyata keçirilən layihələrdə mühüm rol oynayır. Prezident İlham Əliyev daim SOCAR-ın xarici tərəfdaşlarla, xüsusilə BP ilə zəngin tarixə malik əməkdaşlığını yüksək qiymətləndirir, bunu uğurlu əməkdaşlıq adlandırır.

Dünyada təbii qaza tələbatın artdığı müasir dövrdə qaz hasilatının yüksəldilməsi qarşıda duran əsas vəzifələrdəndir. Son 10 ildə Azərbaycanda qaz hasilatı 4 dəfə artaraq ildə 29 milyard kubmetr səviyyəsinə çatmışdır. Neft ölkəsi kimi hələ qədim zamanlardan məşhur olan Azərbaycan "Şahdəniz" yatağının uğurla işlənilməsi nəticəsində qısa müddətdə dünya bazarında həm də alternativ təbii qaz mənbəyi kimi tanınmışdır.

Hazırda ümumi ehtiyatları 1,2 trilyon kubmetr qaz, 240 milyon tondan artıq kondensat həcmində qiymətləndirilən "Şahdəniz" yatağının ikinci mərhələsi işlənməkdədir. Bu mərhələ çərçivəsində yataqdan ildə əlavə 16 milyard kubmetr qazın hasil olunacağı planlaşdırılır. Həmin həcm 6 milyard kubmetri Türkiyəyə, 10 milyard kubmetri Gürcüstana və Türkiyə üzərindən Yunanıstana, Bolqarıstana və İtaliyaya tədarük ediləcək. İlk qazın 2018-ci ilin sonlarında Türkiyəyə çatdırılması nəzərdə tutulur. Bu məqsədlə birinə körpü ilə birləşdirilən iki yeni hasilat platformasının, suyun 550 metrədə dərinliyində quraşdırılacaq 500 kilometr uzunluğunda sualtı boru kəmərlərinin inşası, iki yarımdalma qazma qurğusundan 26 sualtı quyunun qazılması və Səngəçal terminalının genişləndirilməsi işləri həyata keçirilir.

Bu il sentyabrın 1-də Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə "Şahdəniz-2" platformalarından birinin dayaq bloku dənizə yola salındı. Bu münasibətlə keçirilən mərasimdə dövlət başçısı çıxış edərək bunu ölkə həyatında tarixi hadisə adlandırdı, "Şahdəniz-2" layihəsinin təkcə Azərbaycan üçün deyil, bütün region və Avropa üçün böyük əhəmiyyət daşıdığını vurğuladı. "Şahdəniz-1" qazının Gürcüstana və Türkiyəyə artıq 10 ilə yaxındır neft olunduğunu xatırladan Prezident bir daha bəyan etdi: "Azərbaycan öz enerji təhlükəsizliyini tam təmin edibdir və digər ölkələrin enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynayır. Bu rol getdikcə artıqdaşdır". Mərasimdə "Şahdəniz-2" qurğularının tikintisinin bütünlüklə Azərbaycanda, tam modernləşdirilmiş dünya səviyyəli istehsalat obyektlərində - Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər

Zavodunda, "AMEK-Tekfen-Azfer" və "Zığ" sahələrində həyata keçirildiyi xüsusi qeyd edildi.

"Şahdəniz-2" Azərbaycan neft-qaz sənayesi tarixində bütün tikinti-quraşdırma işlərinin tam həcmdə ölkə daxilində yerinə yetirildiyi ilk layihədir. Eyni zamanda, bu layihə çərçivəsində ilk dəfə Xəzər dənizində sualtı infrastruktur yaradılır. Bunun üçün sualtı əməliyyatlar üzrə ixtisaslaşmış "Xankəndi" gəmisi tikilib. Gəmi Bakı Gəmiqayırma Zavodunda inşa olunub.

Azərbaycan qazının uzunmüddətli satışları əsasında Avropa İttifaqı ölkələrinə tədarük olunması üçün mühüm addımlar atılmışdır. Hazırda dünyanın ən iri infrastruktur layihələrindən biri olan "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi həyata keçirilir. Nəhəng zəncirdən ibarət "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi çox sayda müxtəlif maraqlı tərəfləri və 3500 kilometrlik geniş coğrafiyanı əhatə edir. Bu böyük layihənin həyata keçirilməsində indiyə qədər neft və qaz kəmərlərinin inşasında qazanılmış zəngin təcrübədən istifadə olunur. Belə ki, Azərbaycanın enerji strategiyası çərçivəsində qısa müddətdə yaradılmış ixrac neft və qaz kəmərləri sistemi ölkənin neft sənayesinin şəkisiz üstünlüklərindəndir. Hazırda Azərbaycanın karbohidrogen ehtiyatları müxtəlif marşrutlar üzrə 7 neft və qaz ixrac kəməri vasitəsilə neft edilir. Bakı-Novorossiysk, Bakı-Supsa neft kəmərləri ilə birlikdə Avrasiya regionunda mövcud analoqi mühəndis qurğular arasında unikalığı ilə seçilən, ulu öndər Heydər Əliyevin adını şərəflə daşıyan Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəməri 10 ildən çoxdur ki, qlobal enerji təhlükəsizliyinin əsas elementlərindən biri kimi uğurla istismar edilir.

Prezident İlham Əliyev "Cənub qaz dəhlizi"ni "XXI əsrin layihəsi" adlandırmış, istehsalçı, tranzit və istehlakçı ölkələrin səylərini birləşdirilməsi və əlaqələndirilməsi məqsədilə layihənin İndiyədək Bakıda Məşvərət Şurasının iki iclası keçirilib. Bu icaslarda layihənin Avropa İttifaqının enerji təhlükəsizliyi strategiyasının zəruri elementi olduğu bir daha bəyan edilib, onun həyata keçirilməsində Azərbaycanın səyi dəstəklənib və aparıcı rolu vurğulanıb. Bildirilib ki, daim öz enerji siyasətinə sadiq qalan, bu sahədə əməkdaşlığı təşviq edən Azərbaycanın enerji mənbələrinin şaxələndirilməsində regional və qlobal səviyyəli enerji ixracatçısıdır.

"Cənub qaz dəhlizi", "Şahdəniz-2" də daxil olmaqla, 4 əsas layihə üzrə reallaşdırılır. İlk növbədə Azərbaycan və Gürcüstana əraziləri boyunca uzanan Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK) genişləndirilir. 2006-cı ildə istismara verilmiş bu kəmərlə hazırda "Şahdəniz-1" qazı Gürcüstana və

Türkiyəyə daşınır. Genişləndirmə işləri çərçivəsində faktiki olaraq hazırkı kəməre paralel yeni bir boru xətti və Gürcüstanda iki yeni kompressor stansiyası inşa ediləcək və bununla da CQBK-nin ümumi ötürücülük gücü ildə 23 milyard kubmetrə çatdırılacaq. Azərbaycan və Gürcüstana ərazilərdə boru kəmərinin bütün marşrutu boyunca bununla bağlı işlər geniş vüsət alıb.

"Cənub qaz dəhlizi"nin birləşdirici halqası olan TANAP (Transanadolu Qaz Boru Kəməri) Türkiyə-Gürcüstana sərhədində CQBK-ya, Türkiyə-Yunanistan sərhədində isə TAP-a (Transadriatik Qaz Boru Kəməri) birləşərək "Şahdəniz" qazını Türkiyə ərazisi boyunca neql edəcək. Kəmərin ilkin ötürücülük gücü ildə 16 milyard kubmetr həcmində planlaşdırılır. Sonradan bu həcm 31 milyard kubmetrə qədər artırılması imkanları da nəzərə alınmışdır. TANAP dünyanın ən böyük qaz kəmərlərindən biri olacaq. Kəmərin təməli ötən il Qarsda Azərbaycan, Gürcüstana və Türkiyə dövlət başçıları arasında imzalanmışdır.

"Cənub qaz dəhlizi"nin sonuncu segmentini təşkil edəcək TAP kəmərinin təməli bu ilin may ayında qoyuldu. Türkiyə-Yunanistan sərhədindən başlayaraq Albaniya ərazisindən keçməklə Adriatik dənizi ilə İtaliyanın cənubuna, oradan da Qərbi Avropaya qədər uzanacaq bu kəmərin ilkin ötürücülük gücü ildə 10 mlrd. kubmetr həcmində nəzərdə tutulub. Xəzərin Azərbaycan sektorunun mavi yanacaq ehtiyatları ilə zəngin olduğu nəzərə alınaraq "Cənub qaz dəhlizi" sistemi ilə layihələndirilmişdir ki, gələcəkdə mümkün əlavə qaz həcmələrinin təchiz edilməsi üçün onun segmentlərinin birinin, o cümlədən TAP-ın ötürücülük gücü artırıla bilər.

Xəzərin qaz-kondensat ehtiyatları ilə zəngin Azərbaycan sektorunda hasilat həcmələrinin artırılması istiqamətində fəaliyyət durmadan genişləndirilir. "Ümid" yatağında hasilat davam etdirilir. Geoloji tədqiqatlar onun yaxınlığında yerləşən "Babək" strukturuna bağlı olduğunu göstərmişdir. Ötən il "Ümid" yatağı və "Babək" strukturunun quruluşu haqqında daha ətraflı məlumatlar toplanmış və onların işlənilməsinin səmərəli təşkili üzrə təkliflər hazırlanmışdır.

Xəzərin Azərbaycan sektorundakı daha bir nəhəng qaz-kondensat mənbəyində - "Abşeron" yatağında cari ilin sonuna layihənin inkişaf proqramının yekunlaşdırılması məqsədilə işlər davam etdirilir. Yataqda ilk qazın 2019-cu ildə əldə edilməsi gözlənilir. Yaxın və orta perspektivdə neft-qaz hasilatının sabit saxlanılması və artırılması məqsədilə SOCAR xarici tərəfdaşlarla birliktə digər yataq və sahələrdə də məqsədyönlü işlərinin

vam etdirir. Mövcud layihələr üzrə görülən tədbirlər, eləcə də perspektiv strukturların potensialı nəqibin proqnozları üçün əsas verir. Yaxın perspektivdə əmtəəlik qaz hasilatının ildə 40 mlrd. kubmetrə çatdırılmaq üçün real imkanlar var. Prezident İlham Əliyevin sözləri ilə desək, bu gün Azərbaycan böyük qaz dövlətlərinin sırasına daxil olur. Hasilat artacaq, ölkəmizin qüdrəti, əhəmiyyəti artacaq, Azərbaycan xalqı daha yaxşı yaşayacaq.

Ötən il respublika üzrə hasil olunan 41,6 milyon ton neftin təxminən 8,1 milyon ton, 28,9 milyard kubmetr qazın 6,9 milyard kubmetri SOCAR-ın payına düşmüşdür. İstismarın intensivləşdirilməsi, yeni quyuların qazılması, təmir-bərpa işləri aparılaraq köhnə quyuların istismar fonduna daxil edilməsi istiqamətində mühüm işlər görülmüşdür. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "Bulla-dəniz" yatağında yeni məhsuldar qatın açılması buna yəni misaldır. Geoloqların qənaətinə görə, yataqda qazılması yeni quyulardan alınmış nümunələr Bakı arxipelaqında yataqlar üzrə ilk dəfə məhsuldar qatın alt şöbələrinin perspektivliyini bir daha təsdiq etmişdir. Yataqda axtarış quyularının qazılması istiqamətində işlər davam etdirilir. "